

kirjaamo@stm.fi
Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntöne VN/10145/2019 ja STM116:00/2019

Lausuntopyyntö sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Suomen Kuntaliitolta lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja sen liitteenä olevasta asetusalunnoksesta, "Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta".

Suomen Kuntaliitto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valtion tutkimusrahoituksen ulottaminen sosiaalialan tutkimukseen on erittäin kannatettava ja tärkeä asia.

Kuntaliitto ei kuitenkaan pidä sosiaalialan ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämisen kannalta tarkoituksenmukaisena rahoituksen suuntaamista pelkästään yliopistotasoiseen **sosiaalityön** tutkimukseen vaan näkee, että rahoitus tulisi suunnata laajemmin yliopistotasoiseen **sosiaalialan** tutkimukseen. Tämä mahdollistaisi koko alaa hyödyttävän laaja-alaisen tutkimuksen samalla tavoin kuin terveydenhuollon puolella, jossa terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 §:n mukaan valtion rahoitus on kohdennettu **yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen**. Tutkimus yksittäisen oppiaineen (sosiaalityö) näkökulmasta ei palvele alan kokonaisvaltaista, moniammatillista- ja alaista sekä ilmiöpohjaista näkökulmaa.

Hallituksen esityksessä ja sen perusteluissa korostetaan "käytäntöjen kehittämistutkimusta työelämän kanssa". Esityksestä ei kuitenkaan käy ilmi, miten käytännönläheisyys varmistettaisiin. Koska vastuu sosiaalipalvelujen järjestämisestä ja sosiaalihuollon toteuttamisesta on edelleen kunnilla, tulee tutkimuksen arviointiryhmässä työelämälähtöisyyden turvaamiseksi olla vahva kuntasektorin edustus. Jotta tutkimuksesta olisi hyötyä palvelujen kehittämisessä ja tutkimusten tulokset leviäisivät käytäntöön, tulisi hankkeita myös suunnitella ja toteuttaa tiiviissä yhteistyössä kuntien sekä muiden tulevien palvelujen järjestäjien ja tuottajien kanssa. Muussa tapauksessa on riskinä, että tutkimus painottuu pelkästään yliopistojen tai yksittäisten tutkijoiden kiinnostuksen kohteisiin, jotka eivät välttämättä palvele käytännön työelämän näkökulmaa. Sen sijaan laajamittaisen tutkimushankkeiden koordinoinnin tulisi olla osa osamiskeskusten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten tehtävää.

Lakiluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan "yliopistotasaisuudella tarkoitettaisiin ennen kaikkea tutkimuksen korkeaa tieteellistä laatua riippumatta siitä, onko tutkimushankkeessa mukana yliopistoa vai ei". Tätä Kuntaliitto pitää erittäin hyvänä. Yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan myös kunnat ja kuntayhtymät mahdollisina tutkimusrahoituksen hakijatahoina. Tällöin vaatimuksena olisi esimerkiksi vähintään dosenttitasoinen tutkija tutkimushankkeen johtajana. Käytännössä tällainen rajausta vähentäisi kuntien, kuntayhtymien ja muiden toimijoiden mahdollisuutta tutkimusrahoituksen hakemiseen. Dosenttitasoinen tutkijan vaatimus tulisi muuttaa tohtoritasoiseksi tutkijaksi, joka mahdollistaisi laajemmin kuntien, kuntayhtymien, ammattikorkeakoulujen sekä muiden tahojen toimimisen tutkimusrahoituksen hakijatahoina.

SUOMEN KUNTALIITTO

Sami Uotinen
johtava lakimies, sosiaali- ja terveysasiat

